

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.008/2023/6.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Tiborcz Attila ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Juhász Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Juhász Ádám ügyvéd, címe)

A per tárgya:

Sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 15.M.70.019/2020/57.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 15.M.70.019/2020/59.

Alperes, 15.M.70.019/2020/58.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a kamatról szóló rendelkezését akként pontosítja, hogy 2022. november 1-től a 454/2022. (XI. 9.) Kormányrendelet hatályban léte alatt az abban meghatározott 25 %-os mértéket nem haladhatja meg.

Mindkét peres fél viseli a saját perköltségét.

Az 1 200 000 (egymillió-kétszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes, mint családi gazdálkodó (település neve) külterületén egy földterületet bérelt, ahol uborkát termelt. 2016. augusztus 20-án a mezőgazdasági idénymunka keretében a felperes uborkát szedett az alperesnél. A felperes a délelőtti cigarettaszünetet követően, az alperes utasítását követve az uborkamagozó gép bal oldalán kezdte el a munkát, azonban amikor egy alkalommal lehajolt, a gép forgó acéltengelyébe – ami nem volt védőburkolattal ellátva – a haja beleakadt, a gép azt feltekerte, majd a hajas fejbőrét letépte a koponyájáról.

[2] A baleset következtében a felperes sérülése maradandó fogyatékoság hátrahagyásával gyógyult, egészségügyi szempontból inkább kozmetikai károsodások alakultak ki, úgymint a teljes hajhiány, a fülnél, szemzugnál, hátán, combján lévő hegek. A helyreállító műtétek következtében a felperes koponyája bőrrel fedett, sérülékenysége, fájdalma csökkent, az arc rekonstrukciója is megtörtént. A felperes fizikai állapotában javulás nem valószínű, de a hajhiány, a hegek, a mimika elmaradása, a folyamatos fájdalom és az érzékenység össz-szervezeti egészségkárosodásként értékelhető. A felperes személyiségében is maradandó károsodás alakult ki, énképének és önértékelésének problémái miatt szégyen, feszültség jellemzi érzelmi működését, amelyek társas kapcsolataira is negatívan hatnak. Érzelmi panaszai miatt fokozott érzékenység, elkerülő magatartás, visszahúzódás jellemzi.

[3] Évente jár bőrgyógyászatra gondozásra, a kórházból való távozását követően egyszer beszélt pszichológussal. Számára a pszichoterápiás kezelés lehetősége fennáll, a pszichés gyógyulás lehetősége valószínűsíthető.

A kereset és az ellenkérelem

[4] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes azzal, hogy a munkavédelemről szóló törvény (Mvtv.) 18. § (3) bekezdésében foglaltakat megszegte, megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez való személyiségi jogait, továbbá kötelezze az alperest 15 000 000 forint sérelemdíj és annak 2016 augusztus 16 napjától esedékes kamatai megfizetésére. Keresetének jogalapját a Munka törvénykönyvről szóló 2012. I. törvény (Mt.) 9. §-ára, 160. § (1) bekezdésére, 51. § (4) bekezdésére és 41. §-ára alapította. Kérte az alperes perköltség megfizetésére kötelezését is.

[5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mind jogalap, mind összecszerűség tekintetében vitatva a felperesi igényt. Arra hivatkozott, hogy a kár ellenőrzési körén kívül esett, mivel olyan körülmény okozta, mellyel nem kellett számolnia. Rögzítette, hogy a felperest sapka viselésére szólította fel, azonban ő ezt megtagadta. A gép kezelésére speciális munkavállalói kört bízott meg, és a többi munkavállalónak kifejezetten megtiltotta, hogy a gép közelében végezzenek munkát. A felperes kizárólagos elháríthatatlan magatartása áll ok-okozati összefüggésben a kár bekövetkeztével.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] A Szolnoki Törvényszék 15.M.70.019/2020/57. számú ítéletével a felperes keresetének részben helyt adott, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 6 000 000 forintot sérelemdíj címén oly módon, hogy 3 000 000 forintot 15 napon belül, majd ezt követően havi 8 000 forintos részletfizetést engedélyezett a fennmaradó 3 000 000 forintra azzal, hogy a teljes kifizetéséig ez minden hónap 15. napján esedékes, de ha egy részlettel is késedelembe esik, úgy az egész követelés egyösszegben válik esedékessé. Rendelkezett a kamat, perköltség, valamint illeték viseléséről is.

[7] Az ítélet indokolásában kitért arra, hogy az uborka magozógép nem volt védőburkolattal ellátva ezért nem felelt meg a biztonsági előírásoknak. A munkavégzéshez az alperes biztosította a gépet, így nem hivatkozhat arra, hogy a kár ellenőrzési körén kívül eső okból keletkezett.

[8] A felperes elháríthatatlan magatartásával kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes azon hivatkozása, hogy felszólította a felperest sapka viselésére, nem alkalmas annak alátámasztására, hogy a baleset a felperes elháríthatatlan magatartásának következménye, ugyanis a baseball sapka nem munkavédelmi eszköz, az alperes azt nap ellen kérte használni, így annak visszautasítása nem értékelhető védőfelszerelés használatának megtagadásaként. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperes a védőfelszerelés nélkül, munkaterülettől eltérő területen, kifejezetten munkáltatói utasítás ellenére végzett munkát. Védőfelszerelés

nem volt, munkáltató nem győződött meg arról, hogy utasítását, mely szerint a gép közelébe nem lehet menni a munkavállalók hallják, így azt többen, köztük a felperes sem hallotta, és így az sem került bizonyításra, hogy a felperes a munkaterülettől eltérő helyen végezte volna a munkáját, ezért az alperes nem tudta azt bizonyítani, hogy a kárt kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása okozta.

[9] A sérelemdíjjal kapcsolatban kifejtette, hogy a felperesnek a munkavégzés során elszenvedett baleset következtében az egészségi állapotában és személyiségében bekövetkezett változások ok-okozati összefüggésben állnak a balesettel, amely miatt a felperes élethez, testi épséghez és egészséghez való személyiségi joga sérült. A felperes sérülése maradandó fogyatékoság hátrahagyásával gyógyult, egészségügyi szempontból inkább kozmetikai károsodások alakultak ki, úgymint hajhiány, a fülnél, szemzugnál, háton és combon lévő hegek miatt. A felperes a baleset következtében erős fájdalmat élt állt, míg a helyreállító műtétek következtében a koponyája bőrrel fedett, sérülékenysége, fájdalom csökkent. Az arc rekonstrukciója megtörtént, azonban állapotában javulás nem várható, ugyanakkor sokkal jobb kozmetikai és funkcionális helyzetben van, mint a baleset utáni állapotban. Értékelte a felperesnél a baleset utáni állapotot, a hajhiányt, a hegeket, a mimika elmaradását, a folyamatos fájdalmat, valamint az érzékenység össz-szervezeti egészségkárosodását.

[10] A pszichológus szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a felperes személyiségében maradandó károsodás alakult ki, az énkép és önértékelés területén feldolgozatlan feszültség írható le, amely személyiségváltozások bekövetkezése és a baleset között ok-okozati összefüggés van. Énképének és önértékelésének problémái miatt szegény, feszültség jellemzi érzelmi működését, amelyek társas kapcsolataira is negatívan hatnak. Érzelmi panaszai miatt fokozott érzékenység, elkerülő magatartás, visszahúzódás jellemzi. Személyisége alacsonyan differenciált, megküzdő képességei csökkent hatékonyságúak, önismerete felszínes, pszichológiai kultúrája szegény. Fokozott érzékenysége miatt a kívülágnak a fizikai sérülésére vonatkozó reakcióját eltúlozta, érzelmileg torzította, ezen reakciók ép lélektani keretek között magyarázhatók.

[11] A jogsértés súlyossága körében értékelte, hogy az nem szándékosan történt, valamint figyelembe vette a felperes és az alperes érdekeinek egybevetését, mindkét fél anyagi helyzetét vizsgálta és mérlegelte.

[12] Rögzítette, hogy az alperes östermelő, havi nettó jövedelme 37 511 forint, vagyona egy 56 négyzetméteres ingatlan $\frac{1}{2}$ része, amely értéke 2 800 000 forint, egy 1021 négyzetméteres telek 150 000 forint értékben, valamint egy 100 000 forint értékű (típus neve) típusú személygépkocsi.

[13] A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 344. § (1) és (2) bekezdése, valamint az Mt. 167. § (3) bekezdése alapján úgy ítélte meg, hogy a reparáció elve akkor is érvényesül, ha az alperes a sérelemdíjat részletekben fizeti meg a felperes részére, ugyanis az egyösszegű részlet alkalmas arra, hogy a felperes új életet kezdjen, míg a kisebb havi részletek a mindennapi megélhetését segítik, ezáltal megnehezítve, de nem ellehetetlenítve az alperes mindennapi életét.

[14] Figyelemmel az eset összes körülményére, a felperes jelenlegi egészségi állapotára, arra, hogy a maradandó egészségkárosodás inkább kozmetikai károsodás, valamint, hogy a személyiség változása az alacsonyan differenciált személyisége, felszínes önismerete és szegény pszichológiai kultúrájának tudható be, továbbá arra, hogy a baleset következményeként attól nem lett elzárva, hogy esztétikai sérüléseken és a mentális sérüléseken túlmenően teljes életet éljen, a bíróság 6 000 000 forint összeget találta alkalmasnak arra, hogy a felperest ért jogsértés súlyát kifejezze az alperes méltányos érdekeinek figyelembevételével.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felek fellebbezést terjesztettek elő.

[16] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását akként, hogy az ítéltábla állapítsa meg a kereseti kérelemnek megfelelően, hogy a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:51. §-a alapján az alperes azzal, hogy megszegte a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvtv.) munkavédelmi törvény 18. § (3) bekezdésében foglaltakat, és megsértette a felperes személyiségi jogait, különös tekintettel a testi épséghez, és az egészséghez való személyiségi jogát, valamint kötelezze az alperest 15 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére, valamint a baleset bekövetkezésének napját követő naptól a kamat viselésére. Kérte továbbá az alperes másodfokú perkölségének megtérítésére kötelezését is azzal, hogy a jogi képviselő áfa fizetésére köteles.

[17] Kifejtette, hogy a bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban nem megfelelően értékelte az ügy összes körülményeit, és azokból helytelen következtetést vont le, így ítélete jogilag megalapozatlan. A személyiségi jogsértés megállapításával kapcsolatban lényegében az elsőfokú ítélet kiegészítése iránti kérelmet terjesztett elő.

[18] A sérelemdíj összegének meghatározásánál vitatta a bíróság azon megállapítását, hogy a felperes maradandó egészségkárosodása inkább kozmetikai károsodás. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapítja, hogy a felperes a fejbőr mozgatóját, szemöldök ív emelését, homlok ráncolását nem tudja kivitelezni a fejtető izmok kiesése miatt, valamint a jobb szem körüli izom orbitális részének hiánya miatt gyengébben tudja a jobb szemét összezárni, és ezen funkció kiesése nem pusztán kozmetikai károsodást eredményez.

[19] A felperes nagyon erős fájdalmakat élt át, a fájdalom enyhült, de nem szűnt meg, az erőssége időjárás függő, és a felperest élete végéig fogja kísérni. A felperes állapotában javulás nem várható, a hajhiány, a hegek, illetve a mimika elmaradása, valamint a folyamatos fájdalom és érzékenység össz-szervezeti egészségkárosodásként értékelhető. A felperes műtétek utáni arcvonásai közel sem azonosak eredeti arcvonásaival, nincs haja, nincs szemöldöke, ornyergén látszik a műtétek nyoma. Nem értékelte a bíróság továbbá a felperes életkorát, valamint azt, hogy a jelenlegi lakóhelyén – amely kis település és mindenki ismer mindenkit – a felperesben ez szorongást vált ki.

[20] Vitatta, hogy az elsőfokú bíróság az alperes javára rendkívüli méltánylást érdemlő körülményt állapított meg, egyrészt azért, mert nem került megjelölésre, hogy milyen körülményt vett figyelembe, másrészt pedig az alperes a balesetet okozó gép esetében nem alkalmazott védőburkolatot.

[21] Az elsőfokon eljáró bíróság az ítéletben nem határozta meg, hogy hogyan értékelte a peres felek vagyoni helyzetét, a jogsértés súlyát az összecszerülés szempontjából. Nem került értékelésre az, hogy a felperes a balesetet megelőzően fizikai munkás volt, azonban a balesetet követően „gyalogmunkás” már nem lehet, napszámba menni nem tud, figyelemmel arra, hogy a külső környezeti hatásokat (napsütés, hideg, meleg stb.) a fejbőre és a szervezete nem tolerálja.

Helyi körülmények között nem tud elhelyezkedni.

Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság megállapította az alperes anyagi helyzetét, azonban az alperes becsatolta a per irataihoz azt a közjegyzői ideiglenes hagyatékátadó végzést, amely teljes hatályúvá és jogerőssé vált. Ennek értelmében az alperes örökölte az összesen 284 hektár 8641 négyzetméter területű, 236 106 027 forint összértékű szántó és egyéb minősítésű mezőgazdasági terület 1/3 részét, azaz 94,95 hektár területet 78 702 009 forint értékben. A piaci viszonyokat figyelembe véve egy hektár termőterület éves tiszta nyeresége 200 000 forint, ami az alperes által tulajdonolt föld vonatkozásában 19 000 000 forint bevételt jelent évente. Az alperes örökölt továbbá 1565 négyzetméter területű, kivett lakóház, udvar, gazdasági épület, tároló szint 6 000 000 forint értékben, és egy 990 négyzetméter területű kivett lakóház, udvar, gazdasági épület minősítésű ingatlan 1/3 részét, közel 2 400 000 forint értékben. A teljesítőképesség meghatározásakor ezen a lényeges tényről nem értékelte sérelemdíj összegének meghatározásakor, a kárt okozó méltánylása így nincs összhangban a felperes értelemmel való vagyoni sérelmekkel.

[22] A felperes fellebbezésével kapcsolatban az alperes ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását kérte azzal, hogy a fellebbezésében foglaltakat fenntartja.

[23] Az alperes fellebbezésében kérte elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan pedig a 6 000 000 forint sérelemdíj legalább 50 %-kal történő csökkentését, valamint a felperes perkieltségben történő marasztalását.

[24] Fellebbezésében kiemelte, hogy a (város neve)-i Járásbíróság az alperessel szemben foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt pénzbüntetést szabott ki, azonban a polgári jogi igényről nem rendelkezett. Az eljárást megszakító közvetítői eljárás a felperes kérése alapján szakadt meg, ahol lehetőség lett volna arra, hogy anyagi ellentételezésben részesüljön az őt érte baleset okán.

[25] Kifejtette, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján is mentesül a felelősség alól, mert a baleset az ellenőrzési körön kívül történt, a baleset bekövetkezésében kizárólag a felperes a felelős, az alperes mindent megtett annak elkerülése érdekében, ami tőle elvárható volt:

- speciális munkavállalói kört bízott meg a gép kezelésével,
- a többi munkavállaló részére a gép használatát és a közelben történő tartózkodást, valamint a munkavégzést kifejezetten megtiltotta,
- a munkagépet a munkaterületen kívül távolabb helyezte el,
- védőfelszerelésként sapka viselésére hívta fel a felperest többször is, aki a felszólítás ellenére megtagadta annak viselését.

[26] Érvelése szerint a Ptk. 6:521. § alapján nem állapítható meg ok-okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre, és nem is kellett előre látnia. Az alperes tudatában volt annak, hogy a nevezett gép veszélyes üzem, ezért többször is figyelmeztette a felperest a megfelelő távolság tartására, és a sapka viselésére. Álláspontja szerint az ő vonatkozásában nincs olyan jogellenes magatartás, amely ok-okozati összefüggésben állhat a felperes jogsérelmével, a baleset kizárólag a felperes saját magatartására, figyelmetlenségére vezethető vissza.

[27] Felhívta az Mvt. 60. § (1) bekezdését, kiemelve azokat a szabályokat, amelyeket – álláspontja szerint – a felperes megszegett. Hangsúlyozta, hogy a szóban forgó gép a munkaterületen kívül biztonságos távolságban működött, így a baleset azért is következett be, hogy a felperes a munkaterületet elhagyta, mely során a gép közelébe került. Rámutatott arra, hogy a felperes már korábban, 2015-ben is végzett mezőgazdasági idénymunkát az alperesnél, így ismerte a munkafolyamatot, tisztában volt azzal, hogy mit szabad, és mit nem szabad tennie a munkavégzés során.

[28] Hivatkozása szerint a nevezett gép nem minősül az Mvt. fogalma szerinti munkaeszköznek, ugyanis azt nem munkavégzés során alkalmazták, így nem állapítható meg az alperes felelőssége a gép üzemeltetésével kapcsolatban, valamint azért sem tekinthető munkaeszköznek, mert nem a munkaterületen működött.

[29] Hivatkozott arra is, hogy mivel a felperes az alperes kifejezett utasítása ellenére végzett munkát a perbeli munkagép közelében, így az engedély nélküli munkának minősül, mely alapján az alperes felelőssége nem állapítható meg.

[30] A felperes felróható magatartásával kapcsolatban kiemelte, hogy a felperes a korábbi évek tapasztalata alapján tudhatta, hogy a perbeli munkagép erőteljes szívó tevékenységet végez, tehát tudomással bírt arról, hogy a gép veszélyes. Az alperes kifejezetten megtiltotta a felperesnek, hogy a gép közelében munkát végezzen, ennek ellenére a felperes védőfelszerelés nélkül, hosszú hajjal kezdett el ott dolgozni. Álláspontja szerint a hosszúhajú felperes munkavégzése a szívótevékenységet végző gép közvetlen közelében a mindennapi élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó, olyan gondatlan cselekvésnek minősül, amely elsődlegesen a munkáltató felelősségét kizárja, másodlagosan a munkavállalóra nézve terheesebb kárviselést eredményez.

[31] A felperes pszichés károsodásával kapcsolatban azzal érvelt, hogy a felperes (kórház neve) Kórházában történő kezelése idején járt pszichiáterhez, ezt követően nem. Miután a kórházból hazaengedték, még egy hétig szedte a gyógyszert, majd utána magától abbahagyta annak szedését, Később fájdalomcsillapítót szedett, de pszichiátriai gyógyszereket nem. Az igazságügyi pszichológus szakértő véleményéből kiemelte, hogy a felperes érzelmi zavara súlyos stressz (baleset) következtében kialakultnak érzelmi zavarnak minősíthető, az nem minősíthető feldolgozottnak. Az ilyen jellegű érzelmi működési problémák gyógyíthatóak, ugyanakkor a gyógyulási folyamatot több tényező befolyásolja. A szakértő szerint a felperes önismerete sekély, pszichológiai kultúrája szegény, betegségének természetét nem érti, ennek megfelelően pszichoterápia igénybevételére sem motivált. A baleset óta öt év eltelt és az érzelmi panaszok rögzülését eredményezte. Kiemelte, hogy a szakértő szerint a pszichoterápiás kezelés, mint lehetőség fennáll, a gyógyulás lehetősége pedig valószínűsíthető.

[32] Érvelése szerint a szakvélemények alapján megállapítható, hogy a felperes mind pszichés, mind fizikai állapotában javulás várható, amennyiben a felperes ehhez tevékenyen hozzájárul, és külső segítséget vesz igénybe. A felperes azonban pszichológushoz nem járt, gyógyszert nem szedett, és fizikai állapota javulása érdekében a kontroll vizsgálatokon nem jelent meg, ezzel megszakította a rehabilitációs folyamatot, így jelenlegi állapotához maga is tevékenyen hozzájárult, és az elmulasztott kezelések okozta következményekért az alperes nem vonható felelősségre.

[33] Az alperes fellebbezéséhez kapcsolódó fellebbezési ellenkérelmében a felperes kérte az alperes fellebbezésének elutasítását, fenntartva a saját fellebbezésében foglaltakat. Az alperes fellebbezésével kapcsolatban kiemelte, hogy az alperes a felelőssége alól nem tudott mentesülni, hisz a balesetet okozó gép a tulajdonát képezte, és ez nem felelt meg a biztonsági előírásoknak, valamint a munkavégzést az alperes irányította és koordinálta. Az alperes által hivatkozott sapka, mint védőeszköz nem előzhette volna meg a baleset bekövetkezését, valamint a munkáltatónak kell eldönteni, hogy szükséges-e a munkafeladat biztonságos ellátásához védőeszköz használata és ha igen, úgy kötelessége azt biztosítani, valamint ellenőrizni annak használatát.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kiegészítése

[34] A Szegedi Ítéltábla a másodfokú eljárást az Mf.I.40.014/2022/7. számú határozatával – az elsőfokú ítélet kiegészítése érdekében – felfüggesztette. A Szolnoki Törvényszék 15.M.70.019/2020/73. sorszám alatt kiegészítő ítéletet hozott, melyben megállapította, hogy az alperes megszegte a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 18. § (3) bekezdésében foglaltakat, ezáltal megsértette a felperes testi épségéhez és egészségéhez való személyiségi jogát. A bíróság ezt meghaladóan (azaz a személyiségi jogsértés megállapításán és a 6 000 000 forint sérelemdíjon felüli részében) a felperes keresetét elutasította.

[35] A kiegészítő ítélettel szemben a felperes fellebbezéssel élt, melyben az ítélet kiegészítésére irányuló kérelmétől eltekintve a korábbi fellebbezésében előadottakat

fenntartotta. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében fenntartotta korábbi fellebbezésében, és fellebbezési ellenkérelmeiben foglaltakat.

[36] A kiegészítő ítélettel kapcsolatban az alperes is fellebbezéssel élt, melyben korábbi fellebbezését megismételte, és ismételten hangsúlyozta, hogy az alperes a balesetért nem felelős, mivel annak bekövetkezéséhez a felperes felróható magatartása vezetett. Vítatta, hogy megsértette volna a felperes testi épséghez és egészséghez való jogát.

[37] A felperes fellebbezési ellenkérelmében továbbra is kérte az alperes fellebbezésének elutasítását, változatlanul fenntartotta a saját fellebbezésében előadottakat.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[38] A felperes és az alperes fellebbezése alaptalan.

[39] Az ítéltábla – az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény fennálltának hányában – felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az erre irányuló fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelemre azok korlátai között gyakorolta figyelemmel arra, hogy ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésekből következően az ítéltábla számára nemcsak az jelent korlátot, hogy a felek a másodfokú bíróságtól milyen döntés meghozatalát kérik, hanem az is, hogy azt milyen indokkal, illetve milyen jogszabálysértésre hivatkozással teszik. A fellebbezésekben és a fellebbezési ellenkérelmekben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

[40] A fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítélet tárgya a felperest 2016. augusztus 20-án munkavégzés közben érte balesettel kapcsolatos, személyiségi jogsérelme jogkövetkezményeként előterjesztett igénye elbírálása volt. Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a jogvita elbírálására irányadó jogszabályi rendelkezéseket, hivatkozva az Mt. 9. § (1) bekezdésére, amely részben tovább utal a Ptk. megjelölt rendelkezéseinek alkalmazására, ezek közül a Ptk.2:53. §-ra, amely viszont visszautal a kártérítési felelősség szabályaira. Ennek megfelelően helyesen az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdéseiből indult ki.

[41] Az Mt. 166. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. A (2) bekezdés pedig azt mondja ki, hogy mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy

a) a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa, vagy

b) a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

[42] A munkáltatói felelősség ezen meghatározása ún. objektív felelősség, amely eltér a polgári jogi általános felelősségi alakzattól, ez alapján ugyanis a munkáltatói oldalon nem merül fel feltételként a vétkesség kérdése.

E jogszabályi rendelkezés alapján tehát a kártérítési felelősség fennállásához az szükséges, hogy a felek között munkaviszony álljon fenn, a munkavállalót kár érje, illetve a munkaviszony és a kár között okozati összefüggés álljon fenn. Ezért az ilyen tárgyú perekben a bíróságnak e feltételek fennálltát kell vizsgálnia, sérelemdíj iránti igény esetén pedig értelemszerűen a kár vizsgálata helyébe a személyiségi jogsértés, illetve nem vagyoni sérelem vizsgálata lép.

[43] Lényeges e szempontból, hogy a (város neve)-i Járásbíróság előtt (ügyszám). szám alatt büntetőeljárás volt folyamatban, amelyben a bíróság megállapította az alperes bűnösségét foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt. A Btk. 165. § (1) bekezdése szerint, aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét, testi épségét, egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[44] Ennek a következők miatt van jelentősége a jelen per szempontjából. A Pp. 263. § (1) bekezdése a bizonyítás körében alapelveként a tényállás szabad megállapításának elvét fogalmazza meg, amely magában foglalja egyrészt a bizonyítás lefolytatásának formai szabadságát, másrészt annak lehetőségét, hogy a bíróság bármely alkalmas eszközt bizonyítékként felhasználjon. Ennek megfelelően rendelkezik a Pp. 263. § (2) bekezdése akként, hogy – főszabály szerint – a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, vagy fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. Ez alól kivételt fogalmaz meg a Pp. 264. §-a, amelynek (1) bekezdése értelmében, ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni következményeiről polgári perben kell határozni, a bíróság határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. E ténymegállapítási kötöttség a bűnösség megállapításának alapjául szolgáló tényekre is kiterjed (Pfv.III.20.126/2018/17.).

[45] Vagyis a polgári perben eljáró bíróság nemcsak azt nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem volt bűnös a bűncselekmény elkövetésében, hanem azt sem, hogy nem tanúsította azt a magatartást, amely miatt a bűnösségét megállapították (Pf.21.319/2018/5 - BH 2020.150.). Ez azt is jelenti, hogy amennyiben az elítélt bűnösségét olyan bűncselekményben állapították meg, amelynek tényállási eleme az elkövetési magatartás és a bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggés megléte, a polgári perben a jogellenes magatartás és a beállott eredmény közötti okozati összefüggés fennállása már nem vitatható (Pfv.21.266/2018/9 - BH 2020.70.). Ha a polgári bíróság vizsgálhatná és kimondhatná, hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem valósul meg, azzal a büntetőbíróságtól eltérően döntene, hiszen a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 4. § (1) bekezdése alapján a bűncselekmény egyik fogalmi eleme, a tényállásszerűség hiányzik. Következésképpen a polgári perben eljáró bíróság a kártérítési kötelezettség körében a büntetőeljárásban meghozott bűnösséget megállapító jogerős ítéletben foglaltaktól eltérő ténymegállapítást, eltérő mérlegelést annyiban tehet, amennyiben az a bűnösség kérdésére nem hat ki.

[46] Hangsúlyozandó, bár a Pp. 264. § (1) bekezdése a bűncselekmény „vagyonijogi” következményeinek polgári perben történő elbírálásáról szól, a bírósági gyakorlatban sohasem volt vitás, hogy ezt a szabályt a munkaügyi perekben (Mfv.I.10.531/2005 - EBH 2006.1546.) is alkalmazni kell és nemcsak a vagyoni jogkövetkezmények, hanem a nem vagyoni jogkövetkezmények (Pfv.22.005/2008/5 - BH 2011.101.) vonatkozásában is.

[47] Az előbb kifejtettek miatt lényeges, hogy a (város neve)-i Járásbíróság (ügyszám)/2. számú végzésében milyen tényállást állapított meg a bűnösség megállapítása alapjául.

[48] E szerint az alperes 2016. augusztus 20-án (település neve) külterületén uborka szedési munkákat végeztetett. A felperes feladata volt, hogy a földön termett uborkát felszedje, majd azt a lassú jármű által vontatott magozógépbe borítsa. Az alperes a magozógépet saját maga készítette és szerelte fel a traktorhoz. A magozógép bal oldali részén az acéltengelyen védőburkolat nem volt elhelyezve. A felperes miközben az uborkát a magozógépbe öntötte, lehajolt, hogy a földről felvegyen egy uborkát, ennek során a felkötött hosszú haja beleakadt az acéltengelybe, amely a haját feltekerte és a hajas fejbőrével együtt letépte.

[49] A felperes a baleset következtében az orrgyöktől és a csontos szemüreg felső szintjétől a fülekig és tarkó tájáig terjedő lágyrész hiánnyal járó, a fejbőr szakított sérülését szenvedte el. A leskalpolt fejszak visszahelyezése megtörtént, a felperes sérülésének gyógytartama 8 napon túli, ténylegesen 3-4 hónap. Az elszenvedett sérülések maradandó fogyatékoság hátramaradásával gyógyultak, mely a hajas fejbőr, illetve a hajzat teljes hiányából, a hiányzó területek bőrpótlásából áll. A testi fogyatékoság a hajas fejbőr hiányában nyilvánul meg, ennek mértéke munkaképesség csökkenés formájában nem fejezhető ki. A sérülés maradandó kozmetikai károsodás hátramaradásával gyógyult, a felperes állapota végleges, állapotában javulás nem következhet be.

[50] A járásbíróság szerint a baleset azért következett be, mert a mozgógép védőburkolat hiányában a biztonságos munkavégzésre alkalmatlan volt, a biztonságos munkavégzésre alkalmatlan munkagép biztosításával pedig az alperes megszegte az Mvtv. 18. § (3) bekezdésében foglaltakat, valamint a 40. § (1) bekezdésében foglalt azon szabályt, amely szerint a munkafolyamatot, technológiát, munkaeszközt az anyagot úgy kell megválasztani, hogy az sem a munkavállalók, sem a munkavégzés hatókörébe tartozók egészségét, vagy biztonságát ne veszélyeztesse. Megállapította továbbá, hogy az alperes megszegte az Mvtv. 55. §-ában foglalt azon rendelkezést is, amely szerint a munkavállalónak az oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló munkába állásakor elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat, információkat.

[51] Miután tehát a büntetőügyben eljáró bíróság a fentiek szerint rögzítette az elkövetési magatartást, a bekövetkezett eredményt és a kettő közötti okozati összefüggést, az e körben megállapított tényállás a jelen perben nem vitatható, az köti a jelen perben eljáró bíróságokat.

[52] Az előbbiek fényében értékelendő, hogy a jelen másodfokú eljárásban az alperes fellebbezésének mely érvei vizsgálhatók. A fentiekre tekintettel nem vizsgálhatók a büntető határozatban rögzített azon alperesi szabályszegések, amelyek a baleset bekövetkezéséhez vezettek, és az sem, hogy az alperes a felperes személyiségi jogát megsértette, hiszen a felperes e körben a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogának a megsértésére hivatkozott, a büntető bíróság pedig a baleset következményeként olyan sérüléseket állapított meg, amelyek kimerítik a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jog megsértését.

[53] Az alperes lényegében az Mt. 166. § (1) bekezdésében körülírt munkáltatói felelősségi szabály valamennyi feltételének fennálltát vitatta. A munkaviszonnyal összefüggést azon keresztül, hogy álláspontja szerint a felperes tevékenysége engedély nélküli munkavégzésnek minősül, továbbá állította, hogy az alperes részéről nem történt jogellenes magatartás és álláspontja szerint okozati összefüggés sem állapítható meg. E hivatkozások egyike sem vizsgálható a jelen perben, hiszen ezeknek az elemeknek a fennállását a büntetőeljárásban az eljáró bíróság megállapította azzal, hogy olyan bűncselekmény elkövetésében mondta ki az alperes bűnösségét, amelynek tényállási elemei az előbb felsoroltak. Ezért ezen alperesi érvek nem voltak figyelembe vehetők.

[54] Az alperes hivatkozott az Mt. 166. § (2) bekezdés a) és b) pontjában írt kimentési okokra is állítva, hogy a kárt ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta, azzal nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa, illetve állította azt is, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta. Hangsúlyozandó, hogy az a) pont szerinti kimentési ok konjunktív feltételei: az ellenőrzési körön kívüli körülmény okszerupe, továbbá az, hogy ezzel a munkáltatónak nem kellett számolnia és nem volt elvárható annak elkerülése vagy a kár elhárítása részéről. Ez azt jelenti, hogy ezek bármelyikének hiánya esetén a munkáltató mentesülése nem következhet be. Az alperes bűnösségének megállapítása azonban a már említett munkavédelmi szabályszegések általa történő elkövetésén alapult, amiből egyenesen következik, hogy a kárt nem az alperes ellenőrzési körén kívül eső körülmény okozta. Ennek hiányában pedig a további feltételek fennálltának vagy fenn nem állásának már nincs jelentősége e kimentési ok szempontjából. Éppen ezért az alperes e körben előadott érvei sem képezhetik a jelen eljárás tárgyát.

[55] Az alperes foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés bűncselekményében megállapított bűnössége azt is kizárja, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerinti kimentési okra vonatkozó szabály alkalmazható legyen, e körben ugyanis a feltétel az, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozza, amely az alperes bűnössége miatt nyilvánvalóan nem állapítható meg.

[56] Mindezeket tehát a jelen eljárásban már nem lehetett vizsgálni.

[57] Helytelenül hivatkozott az alperes a kármegosztás lehetőségére, szükségességére a felperes magatartásával kapcsolatban. Következetes ugyanis a bírói gyakorlat abban, hogy a sérelemdíj mértékének megállapítása során kármegosztásnak nincs helye. A nem vagyoni sérelem ugyanisösszepszerűen nem határozható meg, hanem annak ellensúlyozása történik pénzben, ami jellegét tekintve kárpótlás. Nincs tehátösszepszerűen kifejezhető nem vagyoni

sérelem, amelynek egy meghatározott részét a sértettre lehetne áthárítani. A kármegosztás helyett a sérelemdíj összegénél mérlegelhetők az ilyen hivatkozások (Mfv.X.10.064/2020).

[58] Az előbbieket alapján tehát a sérelemdíj mértékének megállapításánál figyelembe veendő körülmények maradtak vizsgálhatók azzal, hogy az ítéltábla e körben értékelte az alperes kármegosztással kapcsolatban előadott érveit is.

[59] E tekintetben pedig a kiindulópontot a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése jelenti, amely szerint sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben határozza meg.

[60] Az alperes állította egyrészt, hogy a felperes kárigénye jelentősen túlmutat azon a káron, amit előre kellett volna látnia, illetve, hogy a kár bekövetkezésében a felperes vétkes magatartása közrehatott. Utóbbi tekintetében arra hivatkozott, hogy a felperes többszöri figyelmeztetés ellenére sapka nélkül dolgozott, munkavégzése a számára kijelölt munkaterülettől eltérő helyen történt a baleset bekövetkezésének pillanatában, illetve kifejezetten munkáltatói utasítás ellenére végzett munka során érte a baleset.

[61] Az előreláthatóság tárgykörében az alperes hivatkozása az volt, hogy a szociális kapcsolataiban beálló változásokért, valamint a sérülésből eredő kényelmetlenségekért, szövődményekért az alperes nem tartozik felelősséggel azok előreláthatóságának hiánya miatt, egyebekben álláspontja szerint ezek nem is nyertek bizonyítást. Ezzel az okfejtéssel az ítéltábla nem értett egyet, az alperes által elkövetett munkavédelmi szabályszegések egyenes következményeként ugyanis számolhatott azzal, hogy egy esetleges sérülés a munkavállaló szociális kapcsolataiban változást idéz elő, kényelmetlenségeket okoz számára, illetve sérülései bizonyos szövődményekkel járhatnak, kellő körültekintés mellett ezekre a következményekre a károkozónak számítania kell. Tévesen állította az alperes azt is, hogy e körülmények ne nyertek volna bizonyítást az elsőfokú eljárásban. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény ugyanis ezeket egyértelműen igazolta.

[62] A felperes vétkes közrehatásának vizsgálata körében hangsúlyozandó, hogy a bizonyítási érdek ez esetben a munkáltató oldalán merül fel. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az alperes nem tudott bizonyítani olyan vétkes magatartást a felperes részéről, amely a baleset bekövetkezésében közrehatott volna.

[63] E körben kiemelendő, hogy az igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény egyértelműen igazolta, hogy az alperes által a felperes rendelkezésére bocsátott baseball sapka nem minősül védőfelszerelésnek, és valószínűleg nem is lett volna alkalmas arra, hogy a baleset bekövetkezését megakadályozza. Lényeges továbbá, hogy – ahogy arra a szakértői vélemény is utal – az alperes maga is akként nyilatkozott, hogy a baseball sapka viselését napszúrás elkerülése érdekében tartotta szükségesnek, nem hívta fel azonban a dolgozók figyelmét arra, hogy balesetveszély elkerülése érdekében annak használata kötelező.

[64] Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a peradatokat abban a körben is, hogy az alperes mulasztott, amikor nem győződött meg arról, hogy azon utasítását, mely szerint a gép

közelébe nem lehet menni, a munkavállalók hallják-e. Tanúvallomások bizonyították, hogy az alperes ezen utasítását nem minden munkavállaló hallotta, közöttük a felperes sem, emiatt magatartása utasítás ellenesnek sem tekinthető, ezért ezen utasítás betartásának elmaradása nem róható a felperes terhére.

[65] Az alperes tévesen hivatkozott arra is, hogy a hosszú hajú felperes azon magatartása, hogy a szívó tevékenységet végző gép közvetlen közelében végzett munkát, a mindennapi élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó olyan gondatlan cselekménynek minősül, amely a munkáltató felelősségét vagy kizárja vagy kármegosztást eredményezhet. A szakértői véleményből kitűnően ugyanis a perbeli gép ilyen szívó hatást nem fejt ki.

[66] Helyesen hiányolta viszont az alperes annak értékelését, hogy a felperes a kórházi kezelését követően nem járt pszichiáterhez, a számára felírt gyógyszer szedését magától hagyta abba, miközben a szakértői vélemény megállapítása szerint a pszichoterápiás kezelés, mint lehetőség számára fennállt, a gyógyulás lehetősége pedig valószínűsíthető. Etekintetben az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva a tényállást kiegészítette.

[67] Az előbbiek következtében – az alperes helyes hivatkozása szerint – a felperes jelenlegi pszichés állapotához maga is tevékenyen hozzájárult azzal, hogy a gyógyulása érdekében nem tett meg mindent, ennek következményeiért az alperes felelősséggel nem tartozik. Az Mt. 6. §-ából is következően akkor járt volna el elvárható gondossággal a felperes, ha mindent megtesz annak érdekében, hogy a pszichés gyógyulását elősegítse. A szakértői véleményből kitűnően ugyanis erre már eddig is szüksége, illetve lehetősége lett volna. Ugyanakkor bizonyos mértékű pszichés károsodás a szakértői véleményből kitűnően mindenképpen előállt a felperesnél a baleset következtében, ami a sérelemdíj összegének meghatározásakor mégsem hagyható figyelmen kívül.

[68] Az alperes azonban arra tévesen hivatkozott, hogy a felperes fizikai állapotában is várható lenne javulás, illetve a felperes e körben is hozzájárult volna a kontroll kezeléseken való megjelenés elmulasztásával a jelenlegi állapotához. A szakértői vélemény ezzel szemben azt rögzíti, hogy a felperes fizikai állapota kialakult, abban javulás nem várható. Kétségtelenül szerepel a szakértői véleményben az a megjegyzés is, hogy a későbbiekben esetleg újabb műtétekre kerülhet sor, azonban a szakvéleményből nem derül ki, hogy ezek időszerűen már szükségesek lettek volna, illetve azokat a felperes elmulasztotta volna saját elutasító hozzáállásával, tehát a szakvélemény is a későbbiekre teszi ezeknek a műtéteknek az aktualitását. Az előbbiek miatt nincs jelentősége annak, hogy a felperes járt-e ez idáig kontrollra, ha igen, milyen gyakorisággal, ha nem, miért.

[69] Az ítéltábla nem osztotta a felperes azon hivatkozását, hogy téves az az ítéleti megállapítás, miszerint maradandó egészségkárosodása inkább kozmetikai károsodás. Az ítélet indokolásában használt „inkább” kifejezés ugyanis nem azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság csak kozmetikai károsodásként értékelte volna a felperes maradandó egészségkárosodását, hiszen fel is sorolta az általa figyelembe vett körülményként a sérüléseket, maradvány tüneteket. Emellett értékelte a felperes által hiányolt azon körülményt, hogy nagyon erős fájdalmakat élt át, és ezek bár csökkentek, de élete végéig

megmaradnak, illetve, hogy fizikai állapotában javulás nem várható, értékelte továbbá a maradandó fogyatékoságot, a fizikai és pszichés sérüléseket.

[70] A felperes hivatkozásával szemben nem találta az ítéltábla helytelennek, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűsége körében kifejezetten nem értékelte, hogy a felperes elvesztette volna annak lehetőségét, hogy párt találjon. Hangsúlyozandó, hogy az ítéletben rögzítésre került, hogy általánosságban a társas kapcsolataira a sérülés negatív irányba hat, ezen keresztül tehát a párkapcsolat nehezítettsége is értékelésre került. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szakértői véleményből kitűnően a felperes maga nyilatkozott akként, hogy nemcsak emiatt nem létesít új párkapcsolatot, de korábbi élettársa reakciójától is fél. A párkapcsolat létesítésének nehézsége tehát csak részben értékelhető az alperest terhelő sérelemdíj összegének meghatározásakor, e részében pedig az elsőfokú bíróság azt a körülményt figyelembe is vette.

[71] Tévesen hivatkozott a felperes arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt, hogy kis településen él, ahol mindenkinek tudomása van a vele történekről, amely szorongást vált ki benne, ugyanis az elsőfokú ítéletben a felperes pszichés állapota körében feltüntetésre került, hogy fokozott érzékenység, elkerülő magatartás, visszahúzóds jellemzi, ami lényegében lefedi a felperes által hiányolt körülményt.

[72] Ugyancsak tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy a balesetet követően munkavégzésében korlátozott lenne, ezzel szemben a szakértői vélemény éppen azt tartalmazza, hogy testi fogyatékosága a hajas fejbőr hiányában nyilvánul meg, ennek mértéke munkaképesség- csökkenés formájában nem fejezhető ki. Ebből pedig arra lehet következtetni, hogy a felperes munkavégző képességét nem korlátozza ez a körülmény.

[73] Azt pedig, hogy a helyi körülmények között nem tud elhelyezkedni, a felperes csak állította, de nem bizonyította.

[74] Helyes azonban az a felperesi érvelés, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul alkalmazott rendkívüli méltánylást érdemlő körülmény alapján mérséklést a fizetendő kár tekintetében. Az Mt. 167. § (3) bekezdése szerint a bíróság a munkáltatót rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények alapján a kártérítés alól részben mentesítheti. Ennek során különösen a felek vagyoni helyzetét, a jogsértés súlyát, a kártérítés teljesítésének következményeit értékeli. Az elsőfokú bíróság ítélete azonban csupán az alperes jövedelmi és vagyoni helyzetét rögzíti, a felperesét azonban nem értékelte, a kettőt nem vetette össze. Emellett értékelte ugyan a jogsértés súlyát, hangsúlyozva, hogy még eshetőleges szándéka sem irányult a kár okozására az alperesnek, ez azonban egyrészt nem a mérséklés körében értékelendő körülmény, másrészt pedig önmagában egyébként sem lenne alkalmas a mérséklésre. Ugyancsak helyes hivatkozása a felperesnek, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte az alperes által örökölt vagyontárgyakat a munkáltató vagyoni helyzete körében.

[75] A felek sérelemdíj összegszerűségével kapcsolatos fenti hivatkozásai alapján az ítéltábla összességében arra a következtetésre jutott, hogy bár az elsőfokú bíróság nem értékelt bizonyos sérelemdíjat csökkentő körülményeket, de ugyancsak elmulasztotta értékelni a sérelemdíjat növelő körülményeket is, illetve tévesen csökkentette a sérelemdíj összegét rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények alapján. A sérelemdíj alapjául szolgáló

körülmények körében tehát mérlegelése részben téves volt, az általa megállapított 6 000 000 forint azonban összességében arányban áll az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt, illetve a felek fellebbezésével érintett, fentiek szerint értékelhető körülményekkel.

[76] Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[77] A másodfokú eljárásban a pertárgyérték a felperes vonatkozásában 9 000 000 forint, míg az alperes vonatkozásában pedig 6 000 000 forint volt. A felperes megbízási szerződés alapján 225 000 forint + áfa perköltséget igényelt, az alperes a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § és 5. §-a alapján kérte megállapítani a költségét. Figyelemmel arra, hogy a saját fellebbezése vonatkozásában mindkét fél pervesztes lett, és a felek javára megállapítható perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján mindkét fél viseli a saját maga perköltségét.

[78] A felperes vonatkozásában a pertárgyérték figyelembevételével a fellebbezési eljárási illeték 720 000 forint, míg az alperes vonatkozásában 480 000 forint, azaz összesen 1 200 000 forint. A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, az alperes pedig az elsőfokú eljárásban teljes személyes költségmentességet kapott, ezért a le nem rótt 1 200 000 forint fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2023. május 23.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Gál Attila s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró